

CERTIFIKÁT

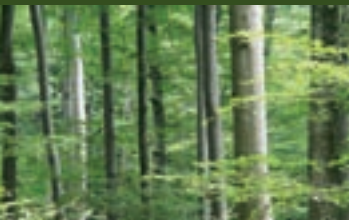
ZODPOVEDNÝ PRÍSTUP PRI NÁKUPE DREVNEJ SUROVINY

PRÍRUČKA PRE SPRACOVATEĽOV, VÝROBCOV
A PREDAJCOV PRODUKTOV Z DREVA

Certifikácia spracovateľského reťazca
FOREST STEWARDSHIP COUNCIL (FSC)

WWW.FSCSLOVAKIA.SK

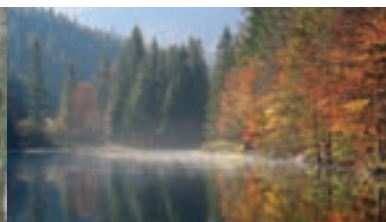

Forest Stewardship Council (FSC)

je nezávislá medzinárodná mimovládna organizácia, ktorá združuje vlastníkov a užívateľov lesov, environmentálne a sociálne mimovládne organizácie, drevospracovateľské podniky a iné subjekty a jednotlivcov z celého sveta. Cieľom FSC je podpora environmentálne vhodného, sociálne prínosného a ekonomicky životaschopného obhospodarovania lesov. FSC vytvorila systém certifikácie lesov a spracovateľského reťazca, ktorý umožňuje spotrebiteľom identifikovať produkty vyrobené z dreva pochádzajúceho zo zodpovedne obhospodarovovaných lesov. FSC pôsobí v jednotlivých krajinách sveta prostredníctvom siete národných iniciatív FSC.

Táto príručka je určená organizáciám a jednotlivcom, ktorí sa zaujímajú o FSC certifikáciu spracovateľského reťazca. Sú v nej stručne zhrnuté a vysvetlené hlavné požiadavky FSC štandardu spracovateľského reťazca FSC-STD-40-004 (verzia 2.0). Príručka nenahrádza plné znenie štandardu. Zaujímavci, ktorí chcú získať viac informácií o FSC certifikácii spracovateľského reťazca ich môžu nájsť na internetových adresách www.fsc.org a www.fscslovakia.sk, alebo sa môžu obrátiť aj priamo na FSC Slovensko a akreditované certifikačné organizácie.

FSC certifikácia

FSC certifikácia je celosvetovo uznávaný a transparentný systém na posúdenie hospodárenia v lesoch a zároveň účinný nástroj na sledovanie pôvodu dreva od ťažby, cez jeho spracovanie až po konečný výrobok. Systém FSC certifikácie je založený na dvoch kľúčových prvkoch: certifikácii obhospodarovania lesa a certifikácii spracovateľského reťazca.

FSC certifikácia obhospodarovania lesa

hodnotí hospodárenie na konkrétnom lesnom majetku. Aby mohol byť FSC certifikát vydaný, musí hospodárenie v lesoch spĺňať prísne ekonomické, environmentálne a sociálne požiadavky.

FSC certifikácia spracovateľského reťazca

spája zodpovedné obhospodarovanie lesov a výrobu drevných produktov so spotrebiteľom. Pod spracovateľským reťazcom sa rozumie „cesta“ surového dreva, spracovaných polotovarov alebo hotových výrobkov z lesa k spotrebiteľovi (v prípade recyklovaného materiálu z miesta opätovného spracovania k spotrebiteľovi), vrátane každého štádia jeho spracovania, transformácie, uskladnenia a transportu. Firmy, ktoré chcú získať FSC certifikát spracovateľského reťazca musia mať zavedený efektívny kontrolný systém zameraný na sledovanie pôvodu drevej suroviny a polotovarov v ich výrobkoch.

Kto musí mať FSC certifikát spracovateľského reťazca?

Firmy a iné organizácie, ktoré chcú produkovať, označovať a predávať svoje výrobky so značkou FSC a uvádzať *FSC vyhlásenie*¹ o materiáli na svojich faktúrach, musia mať platný FSC certifikát spracovateľského reťazca. Týka sa to všetkých organizácií, ktoré:

- spracovávajú, produkujú a predávajú FSC certifikovaný materiál alebo produkty,
- produkujú a propagujú FSC certifikované produkty,
- obchodujú s FSC certifikovaným materiálom, alebo produktmi (veľkoobchod).

FSC certifikát v rámci spracovateľského reťazca nie je potrebný pre organizácie, ktoré nenadobudnú legálne vlastníctvo FSC certifikovaného materiálu alebo produktov, ale len sprostredkujú ich obchod alebo vykonávajú dopravu materiálu a produktov.

¹ *FSC vyhlásenie je vyhlásenie o kategórii FSC materiálu alebo FSC kontrolovaného dreva v produktoch, ktoré sa uvádza na faktúrach. FSC certifikované produkty sa v závislosti od použitého materiálu a systému sledovania materiálu predávajú s týmito druhmi vyhlásenia: FSC čisté (FSC Pure), FSC zmiešané v % (FSC Mixed x %), FSC zmiešané-kredit (FSC Mixed Credit), FSC recyklované v % (FSC Recycled x %), FSC recyklované-kredit (FSC Recycled Credit), FSC kontrolované drevo (FSC Control Wood).*

Všeobecné požiadavky na FSC spracovateľský reťazec

Každá organizácia, ktorá chce získať FSC certifikát spracovateľského reťazca musí spĺňať požiadavky definované v štandarde FSC-STD-40-004 a úspešne prejsť auditom, ktorý vykonávajú akreditované nezávislé certifikačné organizácie².

1. Požiadavky na kvalitu manažmentu

- organizácia musí mať jednu osobu/pracovnú pozíciu zodpovedajúcu za to, že spoločnosť dodržiava všetky aspekty FSC štandardu spracovateľského reťazca,
- všetci ostatní zamestnanci, ktorých sa to týka, majú primerané vedomosti a kompetencie súvisiace s aplikáciou systému spracovateľského reťazca v organizácii,
- organizácia má vypracovanú pracovnú smernicu (pracovné inštrukcie), v ktorej sú definované požiadavky na implementáciu FSC štandardu spracovateľského reťazca v organizácii, vrátane konkrétnej osobnej zodpovednosti,
- organizácia má vytvorený a realizuje plán školení pre zamestnancov o implementovaní štandardu spracovateľského reťazca a uchováva záznamy o týchto školeniach,
- organizácia musí pravidelne aktualizovať a uchovávať (min. 5 rokov) všetky záznamy týkajúce sa aplikácie FSC štandardu v organizácii (faktúry, dodacie listy, záznamy o produkcii, predaji, školeniach a pod.).

2. Rozsah systému spracovateľského reťazca

Organizácia si musí zdefinovať FSC skupiny výrobkov pre všetky produkty, ktoré chce označovať a predávať ako FSC certifikované. FSC skupinu výrobkov tvoria výrobky, ktoré majú rovnaké základné charakteristiky (vstupný materiál, spracovanie, typ výrobku, miesto produkcie...) slúži na kontrolu, výpočet a označovanie v rámci implementácie FSC štandardu pre spracovateľský reťazec. Aktuálny zoznam FSC skupín výrobkov musí byť verejne dostupný.

3. Požiadavky na zdroje materiálu

Organizácia musí sledovať a zatrieďovať všetok materiál používaný na výrobu FSC certifikovaných výrobkov. Na výrobu „FSC skupín výrobkov“ možno použiť len materiály z nasledovných kategórií:

- FSC čistý materiál (FSC Pure)** je 100% FSC certifikovaný materiál, ktorý pochádza z FSC certifikovaného lesa alebo plantáže a nebol zmiešaný s materiálom z inej kategórie.
- FSC zmiešaný materiál (FSC Mixed)** obsahuje zmes FSC certifikovaného materiálu, materiálu z kontrolovaných zdrojov a/alebo recyklovaného materiálu.

² Zoznam akreditovaných certifikačných organizácií je na www.fsc.org a www.fscslovakia.sk

- c) **FSC recyklovaný materiál** (FSC Recycled) je FSC certifikovaný materiál vyrobený z recyklovaných zdrojov.
- d) **FSC kontrolované drevo** (FSC Control Wood) – materiál pôvodom z necertifikovaných lesov spĺňajúci požiadavky na FSC kontrolované drevo³ a dodávaný držiteľmi FSC certifikátu spracovateľského reťazca s označením FSC kontrolované drevo.
- e) **kontrolovaný materiál** - materiál pôvodom z necertifikovaných lesov spĺňajúci požiadavky na FSC kontrolované drevo³ a dodávaný dodávateľmi zahrnutými do verifikačných programov spoločností.
- f) **spotrebiteľom použitý materiál na recykláciu** (post-consumer reclaimed) je materiál, ktorý konečný spotrebiteľ použil na pôvodný účel a je určený na recykláciu⁴.
- g) **iný materiál na recykláciu** (pre-consumer reclaimed) je materiál z výroby, ktorý nie je možné znovu použiť vo výrobnom procese, kde bol vyprodukovaný a je určený na recykláciu⁴.

Organizácia musí viesť aktualizovaný zoznam dodávateľov materiálu, vhodného na výrobu FSC skupín výrobkov a je povinná kontrolovať platnosť ich certifikátov⁵.

4. Príjem a skladovanie materiálu

Pri príjme materiálu alebo ešte pred jeho ďalším spracovaním musí organizácia skontrolovať dodávateľské faktúry a ďalšiu dokumentáciu, aby zaistila, že:

- kvalita a množstvo materiálu je v súlade s dodávateľskými faktúrami a inou sprievodnou dokumentáciou,
- je jasná kategória materiálu pre každú dodávanú položku,
- pre materiál označený ako FSC certifikovaný je uvedené aj číslo (kód) FSC certifikátu spracovateľského reťazca dodávateľa.

Organizácia musí zabezpečiť, že materiál, ktorý sa používa na výrobu FSC skupiny výrobkov, je jasne identifikovateľný a oddelený od materiálu, ktorý nemožno použiť na výrobu FSC skupiny výrobkov.

5. Kontrola množstva

Pre každú FSC skupinu výrobkov musí organizácia definovať hlavne stupne spracovania, pri kto-

3 Požiadavky na kontrolované drevo sú definované v štandardoch FSC-STD-40-005 a FSC-30-010. Kontrolované drevo nesmie pochádzať z nelegálnej ťažby, z ťažby pri ktorej došlo k porušeniu tradičných alebo občianskych práv, z ťažby ohrozujúcej lesy s vysokou ochrannou hodnotou, z ťažby z lesov konvertovaných na plantáže alebo nelesnú pôdu a z geneticky modifikovaných stromov.

4 Požiadavky na recyklovaný materiál sú definované v štandarde FSC-STD-40-007

5 Platnosť FSC certifikátu je možné overiť na www.fsc-info.org

rých dochádza k zmene objemu alebo množstva a určiť pre ne konverzný faktor⁶. Ak to nie je možné, určí sa konverzný faktor pre celý proces spracovania. Organizácia musí špecifikovať metodiku na výpočet konverzného faktora a zabezpečiť jeho aktualizáciu.

Pre každú skupinu výrobkov organizácia vytvára a uchováva záznamy o použitom materiáli, aby bolo zaistené, že vyprodukované množstvo produktov s *FSC vyhlásením*¹ zodpovedá množstvu FSC materiálu jednotlivých kategórií na vstupe.

Pre každú FSC skupinu výrobkov organizácia pripraví ročný sumár s týmito údajmi: celkový vstup, vstup použitý na produkciu, vstup stále na sklade, výstup stále na sklade, predaný výstup.

6. Dokumentácia o predaji a preprave

Presná a úplná dokumentácia je zárukou toho, že v rámci obchodného styku (medzi firmami) nedochádza k prerušeniu spracovateľského reťazca. V prípade predaja produktov s *FSC vyhlásením* musí organizácia na faktúrach uvádzať minimálne tieto informácie:

- a) meno a kontaktné údaje organizácie,
- b) meno a adresa kupujúceho,
- c) dátum vystavenia,
- d) popis výrobku,
- e) množstvo výrobku,
- f) číslo (kód) certifikátu spracovateľského reťazca organizácie,
- g) jasná identifikácia FSC produktov uvedením *FSC vyhlásenia*¹,
- h) ak je dokumentácia o preprave (napr. dodací list) vydávaná oddelene, musí faktúra obsahovať takú informáciu (označenie), aby bolo jasné, ku ktorému dodaciemu listu sa vzťahuje a naopak.

Dokumentácia o preprave musí obsahovať všetky hore uvedené údaje v prípade, ak k nej nie je priložená faktúra alebo jej kópia.

Produkty označené FSC štítkami sa musia vždy predávať spolu so zodpovedajúcimi FSC vyhláseniami uvedenými na faktúrach a v dokumentácii o preprave.

⁶ Konverzný faktor je pomer množstva materiálu na výstupe po spracovaní a vstupe pred spracovaním. Vypočíta sa ako podiel „výstupu“ (váha alebo objem materiálu) a „vstupu“ (váha alebo objem).

Systémy kontroly FSC vyhlásení

Organizácia si musí stanoviť pre každú FSC skupinu výrobkov systém kontroly toku materiálu, ktorý bude používať na preukázanie oprávnenosti FSC vyhlásení. Možno si vybrať z troch systémov, ktoré stručne vysvetľujú nasledujúce obrázky a popis.

Vstup

- = FSC na vstupe: "FSC čistý"
- ◐ = FSC na vstupe: "FSC zmiešaný 70%"
- = Kontrolovaný vstup

Výstup

- = "FSC čisté"
- ◑ = "FSC zmiešané" s potvrdením percenta alebo kreditu
- = "FSC kontrolované drevo"

1. Transferový systém

Pri transferovom systéme je možné použiť na vstupe len FSC certifikovaný materiál (FSC Pure, FSC Mixed, FSC Recycled). Pre produkty na výstupe možno potom použiť rovnaké označenie, ako mal FSC materiál s „najnižším“ označením na vstupe. Transferový systém je obzvlášť výhodný v prípadoch, keď do spracovania vstupuje len jeden druh materiálu. Musí sa použiť v prípade certifikácie obchodných spoločností a v prípade výroby „FSC Pure“ produktov.

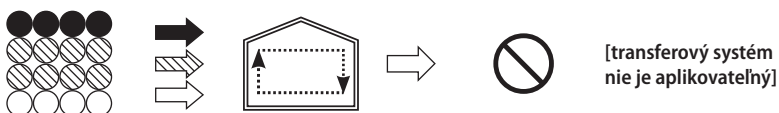
Príklad č. 1

Príklad č.2

Príklad č. 3

2. Percentuálny systém

Pri percentuálnom systéme sa môžu produkty predávať s *FSC vyhlásením*, ktoré zodpovedá pomeru FSC a/alebo *spotrebiteľom použitého materiálu na recykláciu* k celkovému množstvu materiálu na vstupe. FSC štítkami však môžu byť označené len produkty, pri ktorých podiel FSC materiálu je minimálne 70%, alebo podiel spotrebiteľom použitého recyklovaného materiálu minimálne 85%.

Príklad č.4

Výpočet podielu FSC materiálu:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ jednotky so } 100\% \text{ FSC} \\ 8 \text{ jednotiek so } 70\% \text{ FSC} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 100\%) + (8 \times 70\%)}{4 + 8} \times 100\% = \frac{4 + 5,6}{12} \times 100\% = 80\%$$

Príklad č.5

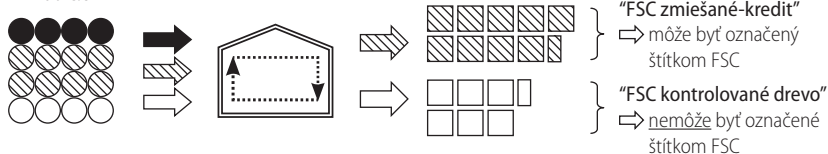
Výpočet podielu FSC materiálu:

$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ jednotky so } 100\% \text{ FSC} \\ 8 \text{ jednotiek so } 70\% \text{ FSC} \\ 4 \text{ jednotky kontrolovaný vstup} \end{array} \right\} \frac{(4 \times 100\%) + (8 \times 70\%)}{4 + 8 + 4} \times 100\% = \frac{4 + 5,6}{16} \times 100\% = 60\%$$

3. Kreditný systém

Pri kreditnom systéme organizácia založí pre každú FSC skupinu výrobkov tzv. „*FSC kreditný účet*“. Pričom všetok nakupovaný FSC certifikovaný materiál a spotrebiteľom použitý materiál na recykláciu slúži na vytváranie kreditu a môže sa akumulovať na kreditnom účte. Naopak množstvo materiálu potrebného na výrobu produktov, ktoré organizácia predala s označením FSC sa z kreditného účtu odpočítava. Zostávajúce produkty sa môžu predávať ako „*FSC kontrolované drevo*“.

Príklad č.6

Výpočet kreditu

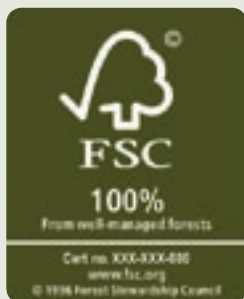
$$\left. \begin{array}{l} 4 \text{ jednotky so } 100\% \text{ FSC} \\ 8 \text{ jednotiek so } 70\% \text{ FSC} \\ 4 \text{ jednotky kontrolovaný vstup} \end{array} \right\} (4 \times 100\%) + (8 \times 70\%) \text{ jednotiek} = 4 + 5,6 \text{ jednotiek} = 9,6 \text{ jednotiek „FSC zmiešané-kredit“}. \text{ Poznámka: Zvyšok } 6,4 \text{ jednotiek sa môže predat ako „FSC kontrolované drevo“}.$$

Označovanie výrobkov

Štítok s logom FSC, ktorý sa nachádza priamo na výrobku alebo jeho obale umožňuje spotrebiteľom identifikovať produkty vyrobené z dreva, ktoré pochádza z dobre obhospodarovaných lesov. Označiť sa môžu len výrobky, ktoré spĺňajú podmienky na to, aby mohli byť označené (FSC-STD-40-004). Pri označovaní však musí organizácia dodržať aj podmienky definované v štandarde *FSC podmienky na označovanie produktov* (FSC-STD-40-201) týkajúce sa hlavne grafiky, umiestnenia, tvaru a podobne.

Na základe materiálov použitých pri výrobe FSC skupiny výrobkov rozlišujeme tri základné kategórie štítkov na výrobkoch:

Štítok FSC čisté – slúži na označenie skupiny výrobkov vyrobenej zo 100% FSC certifikovaného materiálu.

Štítok FSC zmiešané – slúži na označenie skupiny výrobkov vyrobenej z FSC certifikovaného materiálu, recyklovaného materiálu a ostatných kontrolovaných zdrojov, pričom sú možné rôzne variácie v závislosti od zmiešania.

Štítok FSC recyklované – slúži na označenie skupiny výrobkov vyrobenej zo 100% recyklovaného materiálu.

Držiteli FSC certifikátu spracovateľského reťazca poskytnú certifikačná organizácia aj CD (Brand pack) s elektronickou verziou FSC štítkov, návodom na ich použitie a ďalšími informáciami týkajúcimi sa použitia loga. Pre držiteľa FSC certifikátu je príslušná certifikačná organizácia aj autorizačnou organizáciou, ktorá schvaľuje použitie loga, ako aj možnosti jeho špeciálneho uvedenia.

Prečo vyrábať FSC certifikované produkty?

Výrobou FSC certifikovaných produktov firmy preukazujú svoj zodpovedný prístup pri nákupe drevnej suroviny. FSC certifikát spracovateľského reťazca zaručuje, že na výrobu FSC certifikovaných produktov sa nepožíva drevná surovina z neznámych zdrojov, ktorá môže pochádzať z nelegálnej ťažby alebo hospodárenia v lesoch, pri ktorom sa poškodzuje životné prostredie alebo záujmy miestnych obyvateľov.

Environmentálne povedomie obyvateľov vo svete stále rastie a tak vzrastá aj dopyt po výrobkoch s environmentálnym označením, najmä na vyspelých trhoch. V oblasti certifikácie lesov a výroby produktov na báze dreva má práve FSC certifikácia najvyššiu dôveryhodnosť. Čoraz častejším dôvodom na FSC certifikáciu spracovateľského reťazca sú aj žiadosti a preferencie zo strany významných predajcov.

Výhody FSC certifikácie spracovateľského reťazca pre firmy:

- potvrdenie zodpovedného prístupu pri obstarávaní drevnej suroviny,
- zlepšenie manažmentu (riadenia) výroby,
- lepší imidž a zachovanie dobrého mena,
- medzinárodná platnosť a dôveryhodnosť certifikátu,
- prístup k novým zákazníkom a trhom,
- upevnenie a zlepšenie postavenia na trhu,
- dobrý pocit a čisté svedomie.

PROJEKT SPOLUFINANCOVANÝ EURÓPSKYMÍ SPOLOČENSTVAMI
Prípravené a vydané v rámci projektu „Certifikácia FSC – nástroj pre trvalo udržateľné
obhospodarovanie lesov“ Program Iniciatívy Spoločenstva Interreg III A.

KONTAKTY:

Bratislavské regionálne ochrannárske združenie (BROZ)

Šancová 96, 831 04 Bratislava
broz@broz.sk, www.fsc.broz.sk

FSC Slovensko

Horná 83/30, 974 01 Banská Bystrica
info@fscslovakia.sk, www.fscslovakia.sk

Autori fotografií: J. Vysoký, archív FSC
Grafický návrh, sadzba a tlač: Hermann Armin s. r. o

WWW.FSCSLOVAKIA.SK